

Vấn Trang Đài

* * *

**"Chớ bảo Xuân tàn: hoa rụng hết,
Đêm qua, sân trước nở cành mai"**

Mãn Giác Thiền Sư (1052-1096)

*E ấp quỳn mình trong áo tuyết,
Trái bao lạnh giá vẫn trang đài !
(Việt Sơn bỏ khuyết)*

Việt Sơn (C. Nhật, 07/02/10; 1:48 PM)

Cảm ơn bạn Ngô Quang Võ đã chuyển cho Việt Sơn (VS) cành mai và 2 câu thơ trên của Mãn Giác Thiền Sư. VS hứng khởi thêm 2 câu sau, kính xin vong linh Thiền Sư tiền bối bỏ quá cho cái ngông của kẻ hậu sinh hàn sĩ này.

Không ngờ, trải qua một thời gian dài 914 năm, VS có được hân hạnh tiếp tay Thiền Sư tiền bối bỏ khuyết 2 câu cuối của một bài thơ tuyệt tác !

Nhánh mai trong thơ Mãn Giác Thiền Sư
(23-08-2006)

Nhà thơ Mãn Giác Thiền sư (1052-1096) là vị cao tăng thời Lý. Tên thật của ông là Lý Trường. Mãn Giác đại sư là pháp danh do vua Lý Nhân Tông tặng khi ông viên tịch. Đương thời ông thường được gọi là Sùng Tín Trường lão. Thiền sư là con ông Viên ngoại lang Lý Hoài Tố và là học trò của Quảng Trí Thiền sư. Là người có tài trí nên ông được vua kén chọn vào dạy Thái tử Càn Đức (1071). Sau này Thái

tử lên ngôi (tức là Lý Nhân Tông) rất trọng đãi thầy học, sai dựng chùa Giác Nguyên ở cạnh cung Cảnh Hưng cho ông trụ trì để tiện việc hỏi han và bàn bạc chính sự. Ông được vua đặt tên là Hoài Tín và phong là Nhập nội đạo tràng.

Mãn Giác Thiền sư là người uyên bác cả Nho, Phật, trước khi vào cung được nhiều học trò theo học và trở thành một thần tượng trong thế hệ thứ 8 dòng Thiền Quang bích. Nói đến Mãn Giác Thiền sư hầu như ai cũng nhớ về "Đêm qua sân trước nở nhành mai":

Đại sư Mãn Giác mất năm 1096 đời Lý Nhân Tông khi mới 44 tuổi.

Trong phút lâm chung, trước đây đủ các sư tăng, Thiền sư đọc một bài thơ:

***Xuân khứ bách hoa lạc
Xuân đáo bách hoa khai
Sự trục nhãn tiền quá
Lão tòng đầu thượng lai
Mạc vị xuân tàn hoa lạc tận
Đình tiền tạc dạ nhất chi mai***

*(Xuân qua, trăm hoa rụng
Xuân tới, trăm hoa cười
Trước mắt: việc đi mãi
Trên đầu: già đến rồi
Chớ bảo xuân tàn hoa rụng hết
Đêm qua sân trước nở cành mai)*

Đọc xong, người qua đời. Ý tưởng bài thơ thật rõ ràng, mạch lạc, súc tích, rất thiên mà cũng rất thi sĩ. Đây là bức ký họa tươi tắn, hay một câu hỏi đau đáu về lẽ tử sinh của đời người mà biết bao thế hệ phải trầm trồ? Vượt lên triết lý tuần hoàn của nhà Phật, lẽ sống đã được quan niệm một cách mới mẻ, lạc quan: sự sống là bất diệt! Đó là di chúc của vị chân sư đối với hết thầy mọi người. Những ai "tu hành" như vậy cũng sẽ đều được nên chính giác, mãn giác, có thể vượt ra ngoài cuộc sinh hoá của trời đất, cũng giống như cành mai ấy.

Giá trị thẩm mỹ của bài thơ, đặc biệt là hai câu cuối đã đi vào cõi trường sinh.

(Trích trên mạng. Cảm ơn bạn Phan VNô đã chuyển cho VS bài trích này.)